

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551
คำสำคัญ	มาตรฐานสินค้าเกษตร
นักศึกษา	ลาวัลย์ หวังแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรชัย เกื่อนฉวี
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2559

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีทางกฎหมายมหาชนที่เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร ได้แก่ หลักนิติรัฐ หลักความเสมอภาคภายใต้หลักนิติรัฐ การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และความเป็นนิติบุคคลของรัฐ ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรของต่างประเทศและประเทศไทย และศึกษาปัญหาทางกฎหมายที่เกิดจากการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 อีกทั้งยังศึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ให้สอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่า นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 เกิดปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร ดังต่อไปนี้ ประการที่หนึ่ง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการไม่มีหลักเกณฑ์สำหรับผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับยกเว้นใบอนุญาตผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ ประการที่สองปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรฐานสินค้าเกษตรภายในประเทศ และประการที่สามปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการทับซ้อนของหน่วยงานในการทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เพราะไม่ได้มีการใช้บังคับกฎหมายในการกำหนดยกเว้นใบอนุญาตในการประกอบกิจการของผู้ผลิตสินค้าเกษตร เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่ออกกฎกระทรวงกำหนดขนาดหรือกิจการของผู้ผลิตที่ได้รับยกเว้นใบอนุญาตผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ และปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรฐานสินค้าเกษตรภายในประเทศ เนื่องจากไม่มีมาตรการบังคับให้ต้องนำสินค้าเกษตรตามมาตรฐานทั่วไปไปขอรับการตรวจสอบและรับรอง ทำให้สินค้าเกษตรที่จำหน่ายในตลาดสดหรือตลาดกลางซื้อขายสินค้าภายในประเทศกับสินค้าเกษตรที่ส่งออกไปต่างประเทศ

มีมาตรฐานที่แตกต่างกัน อีกทั้งปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการทับซ้อนของหน่วยงานในการทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เพราะปัจจุบันประเทศไทยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารจำนวนสองหน่วยงาน คือ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งทั้งสองหน่วยงานต่างใช้อำนาจตามกฎหมายของตนทำให้เกิดปัญหาในการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารที่ซ้ำซ้อนกัน ซึ่งปัญหาทั้งสามประการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดและบังคับใช้มาตรฐานสินค้าเกษตรตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยควรนำเอาแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักการตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา และประเทศนิวซีแลนด์มาใช้ในประเทศไทยเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม โดยประเทศไทยควรมีการแก้ไขปัญหาโดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการออกกฎกระทรวงกำหนดขนาดหรือลักษณะของกิจการของผู้ผลิตสินค้าเกษตรให้ได้รับยกเว้นใบอนุญาต และให้ส่งเสริมเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน โดยการขอรับการรับรองมาตรฐานแบบกลุ่ม อีกทั้งควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 โดยกำหนดเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการนำสินค้าเกษตรที่ผลิตมาประเมินความเสี่ยงก่อนวางจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค ตลอดจนประเทศไทยควรมีการรวมอำนาจหน้าที่ของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยจัดตั้งเป็นสำนักงานมาตรฐานอาหาร อยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อทำหน้าที่กำหนด ควบคุม กำกับดูแลงานด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารตั้งแต่ระดับเพาะปลูก กระบวนการผลิต การแปรรูป การขนส่ง และการจำหน่ายแก่ผู้บริโภค และให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 และใช้บังคับเฉพาะพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทย